

(D)EFEKTIVNÍ DEMOKRACIE? VĚČNÝ ROZKOL MEZI IDEÁLEM A PRAXÍ

Funguje demokracie pro všechny stejně? Na koho v minulosti zapomínala a koho přehlíží dodnes? O tom všem jsme si povídali ve druhém dílu podcastu Demo(z)krat s politologem Pavlem Baršou a filozofem Václavem Němcem, kteří působí na Filozofické fakultě UK.

A je toho mnohem víc! Máme pro vás další tipy, inspiraci a fakta. Zkrátka všechno, co se do podcastu nevešlo.

VĚDĚLI JSTE?

Jaké si to uděláme, takové to máme aneb veřejná politika v rukou občanů

~ Cože? Crowdsourcing zákonů? Ve Finsku a Estonsku mohou občanky a občané skrze digitální platformy navrhnout opatření, ovlivňovat politickou agendu a upozorňovat na šedá místa. Aby političky a politici mohli věci zlepšovat a řešit palčivé problémy, musí o nich nejprve vědět. A kdo jiný jim to řekne, když ne my?

🔗 [CITIZENS' INITIATIVES IN FINLAND AND ESTONIA](#)

🔗 [PĚT FAKTORŮ ÚSPĚCHU ZA ESTONSKOU PLATFORMOU
PRO POSÍLENÍ POSTAVENÍ OBČANŮ](#)

~ A na Islandu jsou ještě o krok dál! Už před 14 lety si tam schválili principy, na kterých byla vystavěna nová podoba ústavy. Uvítali byste takový systém v Česku?

🔗 [ISLAND A CROWDSOURCING PŘI ZMĚNĚ ÚSTAVY V ROCE 2011](#)

🔗 [ISLANDANÉ SCHVÁLILI PRINCIPY NOVÉ „REVOLUČNÍ“ ÚSTAVY](#)

Porušujete pravidla a nehrajete fér? Máte padáka!

~ V řadě zemí mohou občané odvolávat volené političky a politiky. Třeba ve Velké Británii funguje už 10 let Zákon o odvolání poslanců (Recall of MPs Act). Ten na základě závažných provinění umožňuje odvolat poslance — s podporou alespoň 10 % voličů daného obvodu. A to je fér!

🔗 [HOW SIGNIFICANT IS THE POWER OF RECALL IN THE UK?](#)

Demokracie na tisíc způsobů

~ Sto lidí, sto chutí, sto tváří demokracie. O liberální demokracii už jste slyšeli. Setkali jste se ale někdy s deliberativní nebo taky radikální demokracií?

Deliberativní demokracie je model vlády, který si zakládá na otevřené komunikaci občanů, argumentaci a hledání shody. Celý systém stojí na diskuzi, vyváženosti a rozličnosti názorů.

🔗 [CO JE DELIBERATIVNÍ DEMOKRACIE A JAKÁ JSOU
JEJÍ POZITIVA A ÚSKALÍ?](#)

~ Pilířem radikální demokracie je občanská participace, ale i důraz na konflikt a kritické myšlení. Názorový střet a kritika moci patří mezi nezbytné nástroje, které pomáhají udržet demokracii v rovnováze a zabráňují dominantnímu postavení konkrétní skupiny.

🔗 [ERNESTO LACLAU: EMANCIPACE A RADIKÁLNÍ DEMOKRACIE](#)

KVÍZ

Kolik druhů demokracie znáš, tolikrát jsi člověkem.

Dokážete rozpoznat, které formy demokracie skutečně existují a které jsme si vymysleli? Napovíme vám – 6 pojmů nenajdete v žádné učebnici, jenom v naší fantazii! Správné odpovědi se dozvíte v materiálu k příštímú dílu.

Liberální
demokracie

Zastupitelská
demokracie

Pluralitní
demokracie

Agonistická
demokracie

Sociální
demokracie

Symbolická
demokracie

Participativní
demokracie

Přímá
demokracie

Univerzální
demokracie

Prepatelární
demokracie

Symbiotická
demokracie

Demo
demokracie

Konkordační
demokracie

Prefektní
demokracie

Sovětská
demokracie

POSVIŤTE SI NA TO

1

Jak nahlíží filozofie na ženy?

Přečtěte si pozoruhodnou práci
Nikoly Jopkové ze Západočeské
univerzity [TÉMA ŽENY VE FILOZOFII](#).

2

Co má společného demokracie, oligarchie a Aristoteles?

Odpověď najdete v práci
Miroslava Nováka [ARISTOTELOVA
POLITICKÁ SOCIOLOGIE A MODERNÍ
REPREZENTATIVNÍ DEMOKRACIE](#).

3

Kde se vzala společenská smlouva?

Locke, Hobbes, Rousseau –
seznamte se s jejich pojetím
a svéráznými myšlenkami!
[POLITICKÁ FILOSOFIE: LOCKE,
HOBBES, ROUSSEAU A TEORIE
SPOLEČENSKÉ SMLOUVY](#)

4

A kdo se v tom všem má vyznat?

Naučte se číst a chápat texty politických
myslítelek a myslitelů. Pomůže vám
publikace Andreje Virdzeka a Tomáše
Halamky [JAK ČÍST POLITICKÉ MYSLITELE?](#)
A jestli vás ukázka zaujme, stavte se
pro knihu třeba v knihovně!